

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
8.5.2024

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS EUROOPAN UNIONIN RAHOITTAMIEN PINTA-ALAPERUSTEISTEN SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN TUKIEN TOIMEENPANOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Rahoituskaudella 2023–2027 Euroopan unionin kokonaan rahoittamat pinta-alaperusteiset suorat tuet ja osittain rahoittamat maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*. Suorien tukien ja maaseudun kehittämiseen liittyvien korvausten järjestelmät jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit (perustulotuki, uudelleenjakotulotuki, nuorten viljelijöiden tulotuki, ekojärjestelmätuki, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkiot) sekä maaseudun kehittämistoimenpiteisiin kuuluvat pinta-alaperusteiset tuet (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus) ovat osa Suomen CAP-suunnitelmaa.

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116, jäljempänä *horisontaaliasetus*, IV osaston I luvussa säädetään yleisistä säännöistä koskien mm. unionin taloudellisten etujen suojaamista ja säännöistä suoritettavien tarkastusten osalta. Horisontaaliasetuksen IV osaston II luvussa säädetään yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä. Yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sovelletaan asetuksen (EU) 2021/2115 III osaston II (suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit) ja IV (maaseudun kehittämisen interventiotyypit) luvussa lueteltuihin pinta-alaperusteisiin ja eläinperusteisiin interventioihin. Horisontaaliasetuksen nojalla on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annettu komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172, jäljempänä *laadunarviointiasetus*, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamis säännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173, jäljempänä *hakemusjärjestelmäasetus*. Laadunarviointiasetuksessa säädetään muun muassa viljelylohkojen tunnistusjärjestelmästä sekä viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän, paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän ja pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarvioinnista. Hakemusjärjestelmäasetuksessa säädetään esimerkiksi tukihakemusjärjestelmää koskevista yleisistä säännöistä ja siihen liittyvistä vaatimuksista, tukihakemusten sisällöstä ja niiden muuttamisesta tai peruuttamisesta ja paikkatietoperusteisesta hakujärjestelmästä. Edellä mainittujen lisäksi sovelletaan myös Euroopan

yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) No 2988/95.

EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien hallinnollinen ja paikan päällä tehtävä valvonta sekä pinta-alamonitorointi tehdään osana yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää.

Tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (1334/2022), jäljempänä *toimeenpanolaki*, sovelletaan Euroopan unionin varoista kokonaan tai osittain rahoitettujen tukien toimeenpanoon. Toimeenpanolain nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta (134/2023).

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta ja Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi ensimmäisen toimeenpanovuoden jälkeen tarpeelliseksi havaittuja tarkennuksia. Lisäksi asetuksen 15 §:ää muutettaisiin valvottavien maatilojen määrän ja otoksen valinnan osalta. Paikan päällä tehtävään valvontaan valittaisiin tukijärjestelmittäin vähintään 0,1 prosenttia maatiloista, jotka ovat hakeneet tukea toimenpiteistä, jotka eivät ole kokonaisuudessaan pinta-alamonitoitavia. Prosenttia ehdotetaan alennettavaksi 1 prosentista 0,1 prosenttiin. Ympäristökorvauksen lohko-kohtaisista toimenpiteistä ei maksettaisi ympäristökorvausta ilmoitetusta lohko-kohtaisesti, jos asiakirjoissa tai ilmoitetuissa tiedoissa olisi puutteita tai asiakirjat eivät vastaisi korvauksen ehtoja. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin kasvinviljelyyn liittyvien korjuu- ja markkinakelpoista satoa koskevien vaatimusten noudattamatta jättämisen seuraamuksista. Lisäksi säädettäisiin siitä, että toimivaltaisen viranomaisen maastohavaintojen perusteella voitaisiin soveltaa takautuvuutta vaikka pinta-alamonitorointijärjestelmän aikaisempaa vuotta koskeva tulos olisi kunnossa. Asetukseen lisättäisiin myös säännös tukiehtojen laiminlyönnin vuoksi annettavasta huomaustuksesta. Asetuksen 34 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevissa ympäristösopimuksissa vähennykset ja seuraamukset olisivat lajikekohtaisia sen sijaan, että ne kohdistuisivat koko ympäristösopimukseen.

4. Pykäläkohtaiset perustelut

5 §

Asetuksen 5 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että peruslohkon hallinnan tarkastamista tarkennettaisiin. Peruslohkon hallinta voitaisiin tarkastaa otokseen perustuvalla tarkastuksella, ristiintarkastuksella tai muulla tavalla selvitettäväksi tulevissa tilanteissa. Hallinta voitaisiin siten

tarkastaa muun muassa ilmiannon, laadunarvioinnin tai paikalla tehtävän valvonnan perusteella. Ehdotetulla muutoksella pyritään varmistamaan, että peruslohkon hallinta voidaan tarkistaa tarvittaessa missä tilanteessa tahansa, koska hallintaa koskeva tukiehto olennainen ja vaikuttaa kaikkiin haettuihin tukiin.

10 §

Asetuksen 10 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se kattaisi hallinnollisen tarkastuskäynnin lisäksi myös hallinnollisen tarkastuksen. Myös toimeenpanolain 20 §:n 1 momentissa tarkoitettun hallinnollisen tarkastuksen perusteella voitaisiin

- 1) rajata toimenpiteitä yksivuotisissa toimenpiteissä;
- 2) rajata, lisätä tai määrittää alempaan tukitasoon ympäristösopimukseen hyväksyttävää alaa;
- 3) rajata yksivuotiseen toimenpiteeseen hyväksyttävää alaa;
- 4) hylätä koko ympäristösopimusta koskeva hakemus; tai
- 5) purkaa jo tehty ympäristösopimus.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, ettei pykälän 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu hyväksyttävän alan rajaaminen haettua pienemmäksi aiheuta 21 §:n mukaista pinta-alaeroa ympäristösopimuksen lisäksi myöskään perustulotukeen, uudelleenjakotulotukeen, nuorten viljelijöiden tulotukeen ja luonnonhaittakorvaukseen. Kun ympäristösopimukseen kohdistuu hallinnollinen tarkastuskäynti, sitä ei voida pitää valvontana muiden samaan alaan kohdistuvien pinta-alaperusteisten tukien osalta. Hallinnollinen tarkastuskäynti on osa ympäristösopimusten sopimuskäsittelyä, ja ilman maastossa tehtävää hallinnollista tarkastuskäyntiä sopimusalaa korjattaisiin normaalisti sopimuskäsittelyssä, eikä vaikutusta muihin pinta-alaperusteisiin tukiin aiheutuisi. Sen vuoksi seuraamuksia ei tulisi aiheutua muihin tukiin hallinnollisen tarkastuskäynnin johdosta, vaan tukea voitaisiin ainoastaan leikata, jos todetun alan perusteella ei voida maksaa myöskään muita pinta-alaperusteisiä tukia. Sen sijaan, jos hallinnollisessa tarkastuksessa tai valvonnassa havaitaan jokin 21 §:n mukaista pinta-alaeroa aiheuttava tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen laiminlyönti tai lohko ei ole tuenhakijan hallinnassa, pinta-alaeroa muodostuu myös siitä alasta, joka on rajattu haettua pienemmäksi. Jos tila tai lohko on valittu valvontaan, ympäristösopimuksen osalta 21 §:ää sovellettaisiin kolmannesta sopimusvuodesta alkaen. Hallinnollisen tarkastuskäynnin yhteydessä määritellään sopimukseen hyväksyttävä tukikelpoinen ala. Hallinnollisia tarkastuskäyntejä tehdään vuosien 2023 ja 2024 aikana, joten valvonnassa olevilla tiloilla tai ympäristösopimuslohkoilla pinta-alaeroa voidaan siten soveltaa vasta kolmannesta sopimusvuodesta alkaen. Valvonnalla tarkoitetaan paikalla tehtävän valvonnan lisäksi pinta-alaristiintarkastuksia, laadunarviointia sekä satelliittiseurannan maatalousmaatarkastelua.

Pykälän 4 momenttia tarkennettaisiin sen ajanjakson osalta, johon takaisinperintä kohdistuu. Jos ympäristösopimukseen tehdään 2 momentissa tarkoitettuja muutoksia, ympäristösopimuksesta perusteettomasti maksettu tuki perittäisiin takaisin sopimuskauden alusta siihen vuoteen, jolloin hallinnollinen tarkastuskäynti on tehty. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

15 § 1 mom.

Asetuksen 15 §:ää muutettaisiin valvottavien maatilojen määrän ja otoksen valinnan osalta. Paikan päällä tehtävään valvontaan valittaisiin tukijärjestelmittäin vähintään 0,1 prosenttia maatiloista, jotka ovat hakeneet tukea toimenpiteistä, jotka eivät ole kokonaisuudessaan pinta-alamonitoroitavia. Prosenttia ehdotetaan alennettavaksi 1 prosentista 0,1 prosenttiin. Euroopan komissio edellyttää vuosittaista laadunarviointia ja sen mukanaan tuomat käytännöt ja muutokset lisäävät tilalla tehtäviä käyntejä. Sen vuoksi tarvitaan enemmän liikkumavaraa valvontamääriin.

16 § 2 mom.

Asetuksen 16 §:n 2 momenttia muutettaisiin paikkaan sidottuun valokuvaan liittyvien vaatimusten osalta. Jos tukiehtoa tai vähimmäistason vaatimusta ei voitaisi tarkastaa tarkastushetkellä, nämä voitaisiin tarvittaessa todentaa uusintakäynnillä tai tuenhakijan toimittamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Kasvulohkoa koskevaa maataloustoiminnan vaatimusta ei kuitenkaan enää todennettaisi paikkaan sidotulla valokuvalla, koska kyseinen vaatimus voidaan todentaa pinta-alamonitoroinnin avulla.

21 §

Pykälän 1 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä tarkoitettaisiin nimenomaan maataloustoiminnan vaatimuksia. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin tilanteista, joissa tietyistä ympäristökorvauksen lohko-kohtaisista toimenpiteistä ei maksettaisi ympäristökorvausta. Ympäristökorvauksen lohko-kohtaisista toimenpiteistä ei maksettaisi ympäristökorvausta ilmoitetusta lohko-kohtaisesta, jos asiakirjoissa tai ilmoitetuissa tiedoissa olisi puutteita tai asiakirjat eivät vastaisi korvauksen ehtoja. Muutoksen tarkoituksena on kohtuullistaa seuraamuksia. Koska asiakirjat tarkastetaan kaikilta tuenhakijoilta, tuenhakija ei voi saada korvausta perusteettomasti.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin kasvinviljelyyn liittyvien korjuu- ja markkinakelpoista satoa koskevien vaatimusten noudattamatta jättämisen seuraamuksista. Jos edellä mainittuja vaatimuksia ei ole noudatettu, kasvulohkosta maksettavaa tukea vähennettäisiin 50 tai 100 prosenttia laiminlyönnin vakavuudesta ja laajuudesta riippuen.

Pykälän 5 momentin mukaan alat, joilla todetaan tukihakemuksessa ilmoittamatonta hampua, hylättäisiin. Ala hylättäisiin, koska tuenhakijaa ei ole voitu pyytää toimittamaan hakemusjärjestelmäasetuksen 8 artiklan 3 kohdan i alakohdassa tarkoitettuja tietoja määräajassa toimivaltaiselle viranomaiselle.

Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

22 §

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tukeen oikeuttava pinta-ala voitaisiin määrittää kaikissa tukihakemuksen käsittelyn vaiheissa. Koska pinta-alojen määrittämistä liittyisi mahdollisesti kaikkiin eri prosessin vaiheisiin, ei olisi tarpeen nykyistä 1 momenttia vastaavalla tavalla rajata perus- ja kasvulohkon pinta-alan määrittämistä vain tiettyihin tilanteisiin. Vastaavasta syystä pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin paikan päällä tehtävän valvonnan ja pinta-alojen ristiintarkastuksen sijasta yleisemmin valvonnasta. Ilmoitettu kasvulohko voitaisiin jakaa kahteen tai useampaan kasvulohkoon, jos valvonnassa todetaan, että maatalousmaata tai maataloustoimintaa koskevat edellytykset taikka muu haettuun tukeen liittyvä tukiehto tai vähimmäisvaatimus ei täyty tai kasvi ei ole ilmoitetun mukainen koko kasvulohkolla. Myös 6 momentista poistettaisiin maininta paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja pinta-alojen ristiintarkastuksesta. Lisäksi momentin sanamuotoa täsmennettäisiin siten, että peltolohkorekisterin päivittämisen yhteydessä peruslohkon pinta-alaa korjattaisiin vähentämisen sijaan. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

23 § 4 mom.

Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin maininta paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja pinta-alojen ristiintarkastuksesta. Koska pinta-alaeron määrittäminen voisi liittyä myös muihin prosessin vaiheisiin kuten hallinnollisiin tarkastuksiin, ei olisi tarpeen nykyistä 4 momenttia vastaavalla tavalla rajata pinta-alaeron määrittämistä vain tiettyihin tilanteisiin.

24 § 3 mom.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se kattaisi laajemmin tilanteet, joissa viranomaisen maastossa tekemien havaintojen perusteella sovelletaan takautuvia vähennyksiä ja seuraamuksia riippumatta pinta-alamonitorointijärjestelmän tuloksista aikaisemman vuoden osalta. Viranomaisen tekemiä maastokäyntejä liittyy paitsi ristiintarkastuksessa selvitettäväksi tulleisiin tapauksiin ja paikan päällä tehtävään valvontaan, myös muuhun hallinnolliseen tarkastukseen tai esimerkiksi pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarviointiin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tiettyjen tarkastusten sijaan säädettäisiin siitä, että viranomaisen maastohavaintojen perusteella voitaisiin soveltaa takautuvuutta pinta-alamonitorointijärjestelmän aikaisempaa vuotta koskevasta kunnossa olevasta tuloksesta huolimatta. Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annettu neuvoston asetus (EY, Euratom) No 2988/95 on myös nykyisellä rahoituskaudella suoraan sovellettavaa sääntelyä. Pinta-alamonitoroinnin tulos kunnossa olevasta lohkoista voi olla joissakin tapauksissa virheellinen ja toisaalta maastossa tehtävässä tarkastuskäynnissä havaintoja voidaan tehdä tarkemmin kuin pinta-alamonitoroinnissa. Esimerkiksi pienen tai kapean lohkon osalta pinta-alamonitorointi ei välttämättä havaitse alueen tukikelvottomuutta, mutta valvonnassa voidaan todeta, ettei ala ole ollut maatalousmaata.

24 a §

Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 a §, jossa säädettäisiin tukiehtojen laiminlyönnin vuoksi annettavasta huomautuksesta. Valvonnassa havaitusta vähäisestä tukiehdon noudattamatta jättämisestä tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus. Nykyisen säädöksen mukaan valvonnassa todetut tukiehtojen laiminlyönnit aiheuttavat pinta-alaeron ja seuraamus pienestä laiminlyönnistä voi siten olla kohtuuton. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laiminlyönnistä voisi antaa huomautuksen. Muutos olisi tarpeen myös yhdenmukaisuuden vuoksi, koska ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vähimmäistason vaatimukseen liittyvistä laiminlyönneistä on jo mahdollista antaa huomautus.

27 §

Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että momentissa säädettäisiin tukiehtojen puutteiden sijasta tukiehtojen laiminlyönneistä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen toimenpiteen ehdon laiminlyönnin seuraamuksista. Jos maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen toimenpiteen ehto ei täyty ja laiminlyöntiä ei voida kohdistaa lohkon pinta-alaan, ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa korvausta vähennettäisiin 20 prosenttia. Jos laiminlyöntiä ei voida kohdistaa lohkon pinta-alaan ja se on vähäinen, tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus.

28 § 2 mom.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus antaa tuenhakijalle huomautus, jos talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän pysyvän nurmen alan ehtoihin liittyvä laiminlyönti on vähäinen.

30 §

Pykälän 1 momentissa säädettyjä ympäristösopimuksen maatilakohtaisia vähimmäistason vaatimuksia ehdotetaan muutettavaksi. Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) 7 ja 12 § poistettaisiin maatilakohtaisista vähimmäistason vaatimuksista. Muutos tehtäisiin sen vuoksi, että poistettavat vaatimukset ovat lohkoikohtaisia, eivätkä maatilakohtaisia vaatimuksia. Lisäksi 1 momenttiin tehtäisiin kansallisen lainsäädännön muutoksesta johtuva teknisluonteinen päivitys

säädösviittauksiin. Viittaukset kumottuun luonnonsuojelulakiin (1096/1996) muutettaisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ympäristösopimuksen maatilakohtaisista vähimmäistason vaatimuksista. Kyseisistä vaatimuksista säädetään Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:ssä ja luonnonsuojelulain 64 §:ssä. Ympäristösopimuksen maatilakohtaiset vähimmäistason vaatimukset poikkeavat ympäristösitoumuksen vastaavista vaatimuksista, minkä vuoksi tältä osin säännökseen olisi lisättävä ympäristösopimusta koskevat vaatimukset erikseen.

Pykälän 4 momentissa säädettyjä luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maatilakohtaisia vähimmäistason vaatimuksia ehdotetaan muutettavaksi. Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 10 §:n 7 momentti poistettaisiin maatilakohtaisista vähimmäistason vaatimuksista. Muutos tehtäisiin sen vuoksi, että poistettava vaatimus on lohkokohtainen, eikä maatilakohtainen vaatimus.

Pykälän 5 momentin sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että säännöksessä tarkoitetaan sekä ympäristösitoumuksia että ympäristösopimuksia. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

31 § 2 mom.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus antaa tuenhakijalle huomautus, jos talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän vähimmäistason vaatimukseen liittyvä laiminlyönti on vähäinen.

34 §

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevissa ympäristösopimuksissa vähennykset ja seuraamukset olisivat lajikekohtaisia sen sijaan, että ne kohdistuisivat koko ympäristösopimukseen. Vähennykset koskisivat siten vain sitä lajiketta, jonka osalta on havaittu puutteita, eivätkä koko ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa korvaussummaa. Jos valvonnassa havaitaan tietyn alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidossa useampi laiminlyönti, seuraamusprosentit laskettaisiin yhteen. Jos maatilalla ei ole lainkaan alkuperäiskasvilajikkeen siementä, korvausta ei maksettaisi kyseisestä ylläpidettävästä alkuperäiskasvilajikkeesta.

5. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

6. Lausuntopalaute

Lausuntoja annettiin kolme kappaletta. Lausuntoaikaa oli vain neljä viikkoa, jotta tukien valvonta voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa.

Lausunnon antoivat ympäristöministeriö, Ruokavirasto ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf. Ruokaviraston lausunnon perusteella täsmennettiin 15 §:n 1 momentin sanamuotoa valvottavien maatalojen määrän osalta. Lisäksi Ruokaviraston lausunnon perusteella täsmennettiin 16 §:n 2 momentin sanamuotoa siten, että toimenpiteen tarkastamisen sijasta tarkoitettaisiin tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten tarkastamista. Ruokaviraston lausunnon

perusteella täsmennettiin myös 21 §:n 3 momenttia siten, että ympäristökorvausta ei maksettaisi niille lohkoille, joilla on havaittu ongelmia. Lisäksi asetuksen 22 §:n 6 momentista korvattiin ”vähennetään”-sana sanalla ”korjataan”. Ympäristöministeriön lausunnon perusteella muutettiin asetuksen 10 §:n 2 momentin 2 kohtaa. Hallinnollisen tarkastuskäynnin tai hallinnollisen tarkastuksen perusteella voitaisiin muun muassa rajata, lisätä tai määrittää alempaan tukitasoon ympäristösopimukseen hyväksyttävää alaa. Ehdotetulla asetusmuutoksella ei ole tarkoitus vaikuttaa perinnebiotooppikohteiden arvoluokitukseen.

Ympäristöministeriön lausunnossa todettiin, että takaisinperintämenettelyä maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen suhteen ei tulisi kiristää. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska EU-lainsäädäntö edellyttää unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi takaisinperintää asetuksessa tarkoitetuissa tilanteissa.

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n lausunnossa todettiin, että SLC ei vastusta ehdotettua asetusmuutosta. Lisäksi lausunnossa tuotiin esille yleisiä tukien toimeenpanoon liittyviä kehittämissuhteita. Lausunnossa ehdotettiin muun muassa, että valvontaviranomaisten tulisi käyttää ensisijaisesti neuvontaa ja kehotuksia tukiin kohdistuvien sanktioiden sijaan. Ehdotettuun asetusmuutokseen sisältyy myös säännöksiä tukiehtojen laiminlyönnin vuoksi annettavasta huomautuksesta.

7. Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 27.5.2024.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta